

عنوان مقاله:

مهاجرت در مناطق مرزی و تاثیر آن در امنیت ملی (مطالعه موردی: استان خراسان رضوی)

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی امنیت، پیشرفت و توسعه پایدار مناطق مرزی، سرزمینی و کلانشهرها، راهکارها و چالش ها با محوریت پدافند غیر عامل و مدیریت بحران (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

علیرضا عباسی سمنانی - مدرس و پژوهشگر جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک

سیروس تیبونی - دانشجوی دکتری، اقلیم شناسی سینوپتیک، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

خلاصه مقاله:

سرعت و شتاب افزایش جمعیت و بازتاب آن بر ساختار اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی در جوامع یکی از مسائل و مشکلاتی است که بسیاری از کشورهای جهان سوم از جمله ایران با آن مواجه هستند. افزایش سریع و ناموزون جمعیت در داخل یک منطقه عواقبی همچون از بین رفتن منابع طبیعی و از سوی دیگر خالی شدن برخی از مناطق دیگر از جمعیت را در پی دارد که موجب از دست دادن نیروی فعال، پویایی و عوامل دیگر در آن مناطق می شود. مهاجرت از عوامل اصلی تغییر و تحول جمعیت و مهم ترین عامل خارجی تغییر در تعداد و ساخت جمعیت می باشد. در تحقیق حاضر موضوع مورد بررسی، الگوی مهاجرت در مناطق مرزی با مطالعه ی موردی استان خراسان رضوی است. پژوهش از لحاظ ماهیت، کاربردی است و روش مطالعه در آن اسنادی است؛ به این صورت که اطلاعات و داده های پژوهش حاضر از نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال 1390، ماتریس های مربوطه به مهاجرت طی دوره 90-1385، سالنامه آماری مرکز آمار ایران در سال 1390 استخراج شده است. تجزیه و تحلیل داده ها توسط نرم افزار EXCEL انجام شده است. در ادامه برای رتبه بندی شهرستان ها از لحاظ توسعه یافتگی و مطلوبیت از تکنیک های TOPSIS و VIKOR استفاده شده است و جهت وزن دهی به شاخص ها از مدل آنتروپی شانون کمک گرفته شده است. سپس جهت تولید نقشه های مربوط به شاخص های توسعه در شهرستان های استان از نرم افزار GIS استفاده شده است. در مرحله ی بعد با استفاده از نرم افزار SPSS، به ایجاد آزمون همبستگی اسپیرمن بین هر یک از شاخص های ترکیبی توسعه اعم از اقتصادی، اجتماعی، زیربنایی، خدماتی و زیست محیطی با شاخص های مهاجرت پرداخته شده است. در ادامه با استفاده از تحلیل رگرسیونی در محیط نرم افزار SPSS به بررسی شدت تاثیر هر یک از شاخص های توسعه بر روند مهاجرت پرداخته شد. یافته های پژوهش حاضر نشان می دهد پدیده ی مهاجرت در شهرستان های استان خراسان بیش از همه تحت تاثیر شاخص توسعه اقتصادی است و ارتباط معناداری باهم دارند. این در حالی است که مسائل زیست محیطی کمترین اثر را در روند مهاجرت دارد. در نهایت به منظور ارائه ی یک الگوی مطلوب برای جمعیت پذیری متناسب با توان زیست محیطی با بهره گیری از روش تحلیل خوشه ای، شهرستان های همگن استان از نظر توان اکولوژیک را در 4 گروه طبقه بندی شدند و متناسب با توان اکولوژیکی هر شهرستان پیشنهاداتی ارائه گردید.

کلمات کلیدی:

آمایش سرزمین، مهاجرت، مناطق مرزی، توسعه پایدار، استان خراسان رضوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/876003>

